

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Antonín Šťastný
Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
Název práce: Obraz Lucemburků v českých učebnicích dějepisu v 19. a 20. století
Vedoucí práce: PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.
Rozsah práce: 93 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Výuka dějepisu utváří základní představu lidí o smyslu a směřování národa a země a do značné míry tak formuje nacionální smýšlení lidí, v masovém měřítku přinejmenším od zavedení povinné školní docházky. Různé etapy českých a moravských dějin se už mnohokrát v historii staly předmětem politického boje a motivem nacionalistických hnutí. Jejich hodnocení bylo a často stále je předmětem diskusí a svárů. Tyto diskuse a sváry pak nacházejí svůj odraz i ve školních učebnicích, jejichž vliv na žáky a studenty se projevuje ještě s mnohaletým zpožděním v politických postojích lidí různých generací. Antonín Šťastný si pro svou diplomovou práci zvolil proměnu obrazu lucemburských vládců v českých učebnicích dějepisu. Předmět studia si chronologicky omezil na dvě poslední uplynulá století.

Práce má logické členění. Autor vychází z teoretického úvodu o smyslu dějin a o snaze historiků i společnosti o jeho pochopení. Dále pak pokračuje popisem vývoje školské soustavy a způsobu výuky dějepisu v elementárním a středním školství od 19. století prakticky až do současnosti. Autorovým hlavním předmětem bádání se staly konkrétní učební pomůcky, zejména učebnice historie, které byly používány nebo které byly povinné ve vzdělávacích systémech v Čechách a na Moravě. Svou konkrétní sondu autor zaměřil na čtyři české lucemburské krále – Jana, Karla, Václava a Zikmunda. Ocenění nebo zamlčení jejich kvalit a výsledků jejich působení byly vždy odrazem společenské situace, v níž učebnice vznikaly. A. Šťastnému se podařilo zachytit proměny hodnocení panovníků i doby jejich vlády v učebnicích v závislosti na tehdy dominujících osobnostech a paradigmatech historické vědy i na politických a společenských souvislostech. Ani jeden z lucemburských vládců nebyl po celé sledované období hodnocen stále stejně. Většinou se předmětem změn jejich hodnocení stával jejich vztah k církvi, jejich skutečná či domnělá péče o české země nebo jejich vztah k vyšší a nižší šlechtě, měšťanům, event. husitství. Právě tato témata dokumentují společenské změny doby, kdy učebnice dějepisu vznikaly. Pro absolutní dotázení tohoto tématu bych snad doporučila ještě důslednější sledování souvislostí mezi výkladem v učebnicích a tehdy vznikajícími odbornými historickými pracemi. Za úvahu by stálo také srovnání českého hodnocení vlády lucemburských římských králů (Karla, Václava a Zikmunda) s hodnocením podávaným v učebnicích v Rakousku a v Německu (nebo alespoň v bývalé NDR).

Antonín Šťastný předložil komplexní diplomovou práci, která je založena na samostatném pramenném výzkumu. Proto i z výše uvedených důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm výborně.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Podařilo se autorovi ve všech případech identifikovat historické publikace a popularizační výklady, které se staly podkladem pro učebnice ? Existoval v tomto ohledu rozdíl mezi učebnicemi pro elementární (základní) školy a střední školy (včetně gymnázií) ?
- 2) Podařilo se autorovi dokumentovat nějaká schvalovací řízení učebnic a v jejich rámci např. tlak správních a politických orgánů na výklad některých událostí a jevů v učebnicích dějepisu ?
- 3) Pokusil se autor sledovat nacionální motivy v hodnocení nejen Lucemburků, ale také např. prvních přemyslovských knížat, zejména sv. Václava ?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: Praha 3. června 2016

Podpis: